

มะนาวพันธุ์แป้นสุขประเสริฐ

ผู้ขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล นาย วัง สุขประเสริฐ
ที่อยู่ เลขที่ 122/2 หมู่ 9 ต.เมืองเก่า อ.เมืองพิจิตร จ.พิจิตร 66000
โทรศัพท์ 087 201 4607

แหล่งที่มาและประวัติ

คุณวัง สุขประเสริฐ เคยเป็นเจ้าของหน้าที่อยู่ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร ปัจจุบันเกษียณอายุราชการ มีความรู้ในการขยายพันธุ์พืช หลังจากเกษียณทำสวนมะนาวของตนเอง และประสบปัญหาโรคมะนาวมาก จึงได้มีการทดลองขยายพันธุ์มะนาว แต่ก็ยังประสบปัญหาในการขยายพันธุ์หลายครั้ง จนปี พ.ศ. 2548-2556 ได้ปรับปรุงพันธุ์โดยการผสมเกสรพันธุ์แม่ แป้นพิจิตร 1 และพันธุ์พ่อ แป้น และประสบความสำเร็จในการผสมพันธุ์มะนาว จึงกลายมาเป็นมะนาว “แป้นสุขประเสริฐ”

ปี พ.ศ. 2545 -2547 ได้รวบรวมพันธุ์แม่ (แป้นพิจิตร 1 เป็นของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร) ซึ่งมีลักษณะทนต่อโรคแครงเกอร์ แต่เปลือกหนา เมล็ดเยอะ และพันธุ์พ่อ (แป้น เป็นของเกษตรกร) ซึ่งมีลักษณะลูกดก เปลือกบาง เมล็ดน้อย น้ำมีกลิ่นหอม แต่ไม่ทนต่อโรคแครงเกอร์

ปี พ.ศ.2548-2556 ได้ทำการผสมพันธุ์แม่ (แป้นพิจิตร 1) และ พันธุ์พ่อ (แป้น) โดยใช้เกสรตัวผู้จากดอกต้นพ่อพันธุ์มาติดบนเกสรตัวเมียของดอกต้นแม่พันธุ์ เมื่อผสมพันธุ์เสร็จเรียบร้อย คลุมดอกที่ผสมแล้วด้วยถุงพลาสติก เพื่อป้องกันการผสมเกสรที่อาจเกิดจากเกสรตัวผู้อื่น ๆ ตามธรรมชาติ และผูกป้ายแสดงหลักฐานการผสมพันธุ์ไว้ที่โคนของก้านดอกนั้น และเก็บพลาสติกที่คลุมออกเมื่อมีการผสมเกสรเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยสังเกตจากกลีบดอกร่วงหล่นหมด และขนาดของรังไข่เจริญเติบโต และเมื่อมะนาวที่ผสมเกสรออกลูก จึงได้แบ่งมะนาวจำนวน 150 ลูก ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีเมล็ด 1-4 เมล็ด/ผล ได้เมล็ด จำนวน 300 เมล็ด และกลุ่มที่มีเมล็ด 5 เมล็ด/ผล ได้เมล็ด จำนวน 300 เมล็ด

หลังจากนั้นนำเมล็ดจากทั้งสองกลุ่มมาเพาะเป็นต้นกล้า จนอายุประมาณ 2 เดือน เริ่มทดสอบการต้านทานโรคแครงเกอร์ โดยการสเปรย์เชื้อแบคทีเรียที่ก่อโรคกับต้นกล้า ปรากฏว่าต้นกล้าเมล็ดกลุ่มที่ 1 (1-4 เมล็ด/ผล) สามารถต้านทานโรค หรือไม่แสดงอาการ จำนวน 4 ต้น จากนั้นได้นำต้นกล้าที่ได้ทั้ง 4 ต้นนำไปปลูกทดสอบ โดยการปลูกในวงบ่อซีเมนต์ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 เมตร สูง 50 เซนติเมตร ด้านล่างรองวัสดุปลูก ใช้แกลบดำ 3 ส่วน ดิน 2 ส่วน ปุ๋ยคอกเก่า 1 กระสอบ/วงบ่อ วัสดุปลูกต้องคำนึงถึงการระบายน้ำดีเป็นสำคัญ ช่วงแตกใบอ่อน มีการป้องกันแมลงไม่ให้รบกวน ปัจจุบันต้นมะนาวแป้นสุขประเสริฐให้ผลผลิตและคัดเลือกสายพันธุ์มะนาวที่มีลักษณะตรงความต้องการ ทนโรค มีเปลือกบาง เมล็ดน้อย จนได้มะนาวชื่อว่า “แป้นสุขประเสริฐ”

ปี พ.ศ. 2557 -2558 ทดสอบความพึงพอใจของผู้บริโภค โดยให้แม่ค้าสัมตำทดลองใช้และบอกถึงคุณภาพ และนำเข้าโรงรับซื้อมะนาว ซึ่งปรากฏว่าเป็นที่น่าพอใจ

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิดพืช/ประเภท ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก ชื่อวิทยาศาสตร์ Citrus aurantiifolia (Christm.) Swingle อยู่ในวงศ์ Rutaceae

ต้น ทรงต้นมีลักษณะเป็นพุ่ม สูงประมาณ 2-4 เมตร ลำต้นสีเทาแกมน้ำตาล มีหนามแหลม บริเวณกิ่งอ่อนและซอกใบ

- ใบ** เป็นใบประกอบชนิดใบย่อยหนึ่งใบ สีเขียวอ่อน รูปร่างใบเป็นรูปไข่ ยาวรี ปลายใบแหลม ขอบใบหยักเล็กน้อย ขนาดใบกว้าง 3-5 เซนติเมตร ยาว 4-8 เซนติเมตร เนื้อใบมีต่อมน้ำมันกระจาย (oil gland) ก้านใบสั้น
- ดอก** ช่อดอกประกอบด้วยดอกเดี่ยวสีขาว เกิดที่ซอกใบ กลิ่นหอมอ่อน ๆ ร่วงง่าย
- ผล** มีลักษณะค่อนข้างกลมแป้น มีตุ่มเล็ก ๆ ที่ปลายผล ผิวผลขรุขระมีต่อมน้ำมัน เมื่อสุกจะมีสีเหลือง เนื้อข้างในมีลักษณะเป็นกลีบหลายกลีบบรรจุถุงเยื่อบาง ๆ ขนาดเล็กจำนวนมาก ฉ่ำน้ำ มีสีเหลืองอ่อน รสเปรี้ยว มีเมล็ดขนาดเล็กคล้ายรูปกระสวย หัวและท้ายแหลม เนื้อในเมล็ดสีขาว
- ลักษณะเด่นพิเศษ** เมล็ดน้อย ทนโรค เปลือกบาง น้ำมีกลิ่นหอม

มะนาวพันธุ์แป้นสุขประเสริฐ